

BULETYN

INFORMACYJNY

Nr 6(16)

1 lipca 1992 r

DO UŻYTKU WEWNĘTRZNEGO

Nakład 200 egz.

Z OBRAD SENATU

Senat na posiedzeniu 8 czerwca br.:

1. Pozytywnie zaopiniowało wniosek doc. dra hab. inż. Daniela Fica w sprawie mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego.

2. Zapoznał się z relacją J.M. Rektora z narady rektorów szkół wyższych, która odbyła się w dniach 4 i 5 czerwca br. w Białymstoku. W spotkaniu ze strony MEN wziął udział Wiceminister, prof. R. Duda, dyrektorzy departamentów oraz naczelnicy niektórych wydziałów. Głównymi problemami, które zostały omówione podczas narady było:

- zwiększenie liczby kształconych studentów,
- przywrócenie kształcenia na poziomie zawodowym,
- stworzenie możliwości studiów wielopoziomowych – przy zapewnieniu drożności między różnymi poziomami,
- wzmocnienie części podstawowej (merytorycznej) w programach studiów,
- wykorzystanie potencjału materialnego i kadrowego szkół wyższych,
- internacjonalizacja kształcenia, która jest rozumiana w dwóch płaszczyznach:
 - jednolitość programowa naszych uczelni i uczelni zachodnich,
 - upowszechnienie kształcenia w językach obcych (prowadzenie bloków przedmiotowych, wykładów itp. w tych językach).

Podczas narady omówiono także skomplikowany pakiet problemów finansowych.

Zaproponowano w pierwszym rzędzie kolejny algorytm obliczania dotacji dla poszczególnych uczelni, który zależeć ma od iloczynu następujących wskaźników:

- liczby kształconych studentów,
- składu kadry kształcącej,
- kosztowności dla danego typu uczelni.

Jeżeli chodzi o ten trzeci wskaźnik proponuje się przyjąć wskaźnik 1,63 dla politechnik, a 1,22 dla wyższych szkół inżynierskich. Wskaźnik ten preferuje naturalnie duże uczelnie z dużą liczbą kształconych studentów. Natomiast wskaźnik stanu kadry preferuje zatrudnienie osób z tytułami i stopniami naukowymi; zatrudnienie asystentów staje się wtedy nieopłacalne. Oba te rozwiązania spotkały się w trakcie dyskusji z ostrą krytyką rektorów.

W wyniku wniesionej autopoprawki rządu i uchwaleniu ustawy budżetowej do resortu wpłynie dodatkowo kwota 1,3 bln zł. na utrzymanie szkół wyższych. Kwota przeznaczona jest wyłącznie na płace (dotyczy to "normalnego" ich poziomu, bez podwyżek). Pozwoli to na realizację wypłat do końca br. Podwyżki będą natomiast realizowane z rezerwy budżetowej. Wymaga to opracowania nowych taryfikatorów (w starych bowiem osiem dolnych kategorii zaszeregowania znalazło się poniżej płacy minimalnej). Kwota średniej podwyżki nie jest jeszcze znana (podczas narady budżet Państwa nie został jeszcze uchwalony).

MEN deklaruje środki budżetowe dla wszystkich istniejących uczelni i jest zdecydowane nie dopuścić do likwidacji niektórych szkół wyższych. Z nieoficjalnych informacji wynika, że dotacja budżetowa na rok bieżący dla naszej uczelni będzie zbliżona do dotacji ubiegłorocznej (plus "ubruttowanie" plac).

Na naradzie poruszono też kontrowersyjną kwestię działań zmierzających do podziału uczelni na "liczące się" i takie, które byłyby zależne od nich. W ostatnim okresie zwolywane są przez rektorów dużych ośrodków uniwersyteckich konferencje, mające na celu usankcjonowanie takiego podziału. Zaczynam dyskusji było stanowisko rektorów środowiska wrocławskiego, ostro krytykujące tego typu działania. W trakcie konferencji stanowisko rektorów wrocławskich, którzy argumentowali, że ustawa o szkolnictwie wyższym, ustanawiająca podział uczelni na

"pełnoprawne" i te, które nie cieszą się pełną samodzielnością – nie może stanowić podstawy do reprezentowania środowiska akademickiego jedynie przez "pełnoprawne" uczelnie.

W połowie czerwca br. zwołano kolejną konferencję rektorów – tym razem "małych" uczelni.

Na te próby podziału środowiska ma decydujący wpływ kiepska sytuacja finansowa szkolnictwa oraz skład Rady Głównej SW, gdzie reprezentowane są głównie duże ośrodki akademickie.

Na naradzie poruszono również problem profesorów kontraktowych. Ustawa z 1990 r. zlikwidowała takie stanowiska, które w szkolnictwie technicznym były przydatne. Pozwalały bowiem zatrudniać wybitnych praktyków, twórców z przemysłu. Jest to szczególnie ważne przy wprowadzaniu kształcenia wielostopniowego. Kryteria kwalifikacyjne dla tych stanowisk winny być ustalane przez senaty szkół wyższych.

Jak wiadomo – Sejm RP 5 czerwca br. uchwalił nowelizację ustawy o szkolnictwie wyższym oraz ustawy "Karta Nauczyciela". Obie ustawy stanowić miały podstawę dla uchwalenia ustawy budżetowej. W chwili obecnej nie są znane szczegóły dotyczące obu nowelizacji.

Wiceminister, prof. R. Duda przedstawił tegoroczny budżet MEN. Na szkolnictwo wyższe przeznacza się 8,5 bln zł., z czego 5,162 bln na wynagrodzenia 144 tys. etatów przy założeniu płacy średniej w wysokości 1,7 mln zł. (wraz z "ubruttowaniem").

Po raz pierwszy Minister uchylił uchwałę senatu uczelni. Dotyczyło to uchwały Uniwersytetu Jagiellońskiego w sprawie ustanowienia tzw. opłaty wstępnej. Stanowisko MEN w sprawie odpłatności studentów pozwala na pobieranie opłat za studia zaoczne i za powtarzanie roku przez studenta (z jego winy). Wątpliwości dotyczą opłat za egzaminy poprawkowe i komisyjne.

Dyskutowano również nad modelem studiów wielopoziomowych. Większość dyskutantów opowiadało się za modelem szeregowym, jako dominującym na świecie.

Wątpliwości budzi status collegów, studiów 2-letnich – czy uczestnik takich studiów jest studentem czy też kursantem, co implikuje sposób finansowania takiego kształcenia przez MEN.

Minister stwierdził, że Rada Główna odcięła się od programów minimum kształceniowego. Programy takie opracuje specjalna komisja ministerialna. Jest już pewna koncepcja programowa dla studiów inżynierskich, które obejmowałyby trzy bloki przedmiotowe:

- wiedza informatyczna,
- zajęcia kierunkowe,
- przedmioty związane z organizacją i zarządzaniem (management), w tym na szczególną uwagę zasługuje problematyka ekonomii ekologicznej (ekosozologii).

Wiceminister poinformował, że nie ma przeszkód prawnych dla tworzenia jednostek międzywydziałowych.

Kierownictwo MEN zamierza przystąpić do rekonstrukcji

średniego szkolnictwa zawodowego. Od września 1993 r. przewiduje się wprowadzenie nowego systemu kształcenia, polegającego na tym, że przez pierwsze trzy lata prowadzić się będzie kształcenie ogólne (jak w liceum), a następne lata kształcenie ukierunkowane zawodowo. Dla szkół wyższych oznaczać to będzie skończenie z różnicami programowymi kandydatów na studia.

Prof. R. Duda poinformował, że od niedawna zarządzenie Ministra określiło nowe tytuły zawodowe. Absolwent WSP nie będzie kończył studia z tytułem mgra edukacji w zakresie..., a absolwent studiów zawodowych kierunków humanistycznych będzie legitymował się tytułem licencjata. Takie uregulowanie budzi sprzeciw studentów WSP, zapowiadane są akcje strajkowe.

Sekretarz KBN – dr Frąckowiak przedstawił stan finansowania badań naukowych w 1992 r. Budżet KBN wynosić będzie ok. 7,8 bln zł., co stanowi zaledwie 50% potrzeb w tym zakresie. KBN finansuje również działalność PAN oraz placówek badawczo-rozwojowych.

W roku bieżącym planuje się przeznaczyć więcej środków na badania statutowe – dla WSI jest to kwota przeszło 2 mld zł. (w 1991 r. – 770 mln zł.). Dla całego szkolnictwa wyższego przeznacza się 1,462 bln zł. na projekty badawcze (tzw. granty) oraz 1 bln dla finansowania działalności ogólnotechnicznej.

J.M. Rektor poinformował, że w końcu czerwca br. powinny zapadnąć decyzje o zatwierdzeniu do realizacji przyjętych wniosków. W przypadku odrzucenia projektów – zwłaszcza sekcja branżowa może tę kwotę zmniejszyć (albo z powodu "przemianowania" nakładów albo z braku środków). Celowe jest zatem – w przypadku odrzucenia wniosku – ponownie złożyć w KBN projekt. Termin następnej tury składania wniosków upływa 30 czerwca br. Rektor zwrócił się do dziekanów o przekazanie tych informacji zespołom badawczym.

KBN poinformowało o wysokości narzutów:

* dla działalności statutowej	– 15%,
* dla badań własnych	– do 30%,
* dla grantów	– do 30%

Za naganne uznano przypadki, które występują w dużych uczelniach, polegające na tym, że grantobiorcy lokują te granty poza uczelnią – realizując ten grant – często z wielomiliardowymi nakładami – na uczelni i wykorzystując do tego celu uczelnianą aparaturę. Kierownictwa uczelni zobowiązane są do informowania KBN o stwierdzonych tego typu nieprawidłowościach oraz przeznaczenia kwot z grantów na te cele nie akceptowane przez KBN. Następnie Rektor przedstawił spory finansowe uczelni w poszczególnych działach finansowania.

Znacznemu obniżeniu uległo finansowanie prac własnych. W roku ubiegłym WSI dysponowało kwotą ok. 2 mld. zł., na rok 1982 przeznacza się na te cele kwotę w wys. zaledwie 700 mln. zł. Środki te są przeznaczone głównie na rozwój kadr naukowych. Rektor poinformował, że dysponentem tego funduszu będzie Prorektor d/s Nauki. Każdy pracownik zainteresowany realizacją badań

może składać do Prorektora d/s Nauki wnioski określający cele finansowania tematu, potrzeby w zakresie środków. Prorektor po zasięgnięciu opinii (pisemnej lub ustnej) osób kompetentnych do oceny wniosku, podejmie decyzję o finansowaniu tematu w całości lub części. W przypadku badań własnych Prorektor d/s Nauki będzie bezpośrednio od realizatorów tematu wymagał jego rozliczenia. Wnioski o finansowanie można składać od 15 czerwca. Natomiast kwoty przeznaczone na finansowanie działalności statutowej są w dyspozycji dziekanów. Ze środków tych można finansować zakupy aparatury specjalnej, w tym środków informatycznych. Zakupy takie, zgodnie z decyzjami KBN wymagają uzasadnienia celowości zakupu potrzebą do badań naukowych, na co szczególną uwagę powinni zwracać dziekani. Jednocześnie ze środków tych powinna być finansowana działalność wydziałów. Rektor ponownie podkreślił, że środki te nie są pieniędzmi kierowników tematów – są to środki uczelni, które Dziekani, dysponując nimi przeznaczają na finansowanie tematów prac statutowych egzekwując jednocześnie wyniki tych prac. W interesie wydziałów leży przeznaczenie większości tych środków na zakup aparatury do badań szacunkowo – do 60-70 szt.) – są to już kwoty wielusetmilionowe. Szczególnie w obecnej trudnej sytuacji uczelni właściwe gospodarowanie przez Dziekanów tymi środkami jest koniecznością.

Rektor przedstawił następnie aktualny stan finansów uczelni i porównał go z analogicznym okresem 1991 r. Na finansowanie działalności dydaktycznej w 1992 r. otrzymaliśmy dotację 9,163 mld zł (prawie o 1 mld mniej niż w roku ubiegłym). Z tej kwoty dodatkowo uczelnia odprowadza „ubruttwienie” w kwocie ok. 1,1 mld. Stąd też faktyczna różnica pomiędzy dotacjami do 5.06. w latach 91 oraz 92 wynosi ok. 2,1 mld. W okresie tym uczelnia otrzymywała środki wyłącznie na płace. Gdyby środki wpływały zgodnie z obecnymi zapowiedziami dotacji dla uczelni i otrzymalibyśmy tyle co w ubiegłym roku plus ubruttwienie, to stan finansów uczelni bilansowałby się. Brakująca kwota pokrywa aktualne zadłużenie środków obrotowych, które jak należy sądzić zostanie zlikwidowana przy rozpoczęciu normalnego finansowania. Na taki stan finansów mają wpływ wszystkie działania oszczędnościowe podjęte przez kierownictwo uczelni. Należy zauważyć, że przy dotacji na wydatki rzeczowe na poziomie ubiegłego roku, mimo dużego wzrostu kosztów eksploatacyjnych środki funduszu obrotowego będą się zerować.

Wyższe są fundusze pomocy materialnej dla studentów o 184 mln zł i wynoszą 2,928 mld. Na inwestycje otrzymaliśmy 1,2 mld zł mniej niż w roku ubiegłym. Razem dotacja MEN była w 1992 r. o prawie 2 mld zł niższa, a środki przekazane przez KBN – o przeszło 1 mld zł niższe. W związku z przewidywanymi podwyżkami płac – JM Rektor zwrócił się do Senatu o akceptację następującej metodyki postępowania przy rozdziale środków:

- kierownicy jednostek organizacyjnych otrzymują środki na podwyżki proporcjonalne do realizowanego funduszu płac, z uwzględnieniem zmian etatyacji,

- dziekani w porozumieniu z kierownikami jednostek wydziałowych ustala stawki indywidualnego wynagrodzenia pracownika,
- podobne zasady tyczyć będą jednostek pozawydziałowych,
- konsultacja związkowa winna odbywać się na szczeblu wydziałowym i innych jednostek organizacyjnych (pozawydziałowych),
- decyzje o podwyżkach nie będą podawane do powszechnej wiadomości (sfera wynagrodzeń pracowniczych jest objęta poufnością),
- z ogólnej kwoty przyznanej WSI na podwyżki wydziela się 5 proc. rezerwy na przypadki interwencyjne.

Na wniosek Pani Bożeny Germaty ustalono, że kwota podwyżki dla pracowników nie będących nauczycielami akademickimi będzie proporcjonalna do funduszu płac z uwzględnieniem funduszu premiowego, który nie jest wypłacany.

Z kolei Rektor zwrócił się do kierowników jednostek organizacyjnych, aby podstawowym kryterium decydującym o wysokości podwyżek była ocena jakości pracy danego pracownika. W związku z tym kwoty podwyżek powinny być silnie zróżnicowane.

Senat akceptował zaproponowany przez JM Rektora sposób przeprowadzenia podwyżek.

3. Prorektor d/s Nauczania i Wychowania, doc. M. Kłapoc poinformował o sprawach związanych z rekrutacją na I rok studiów. Uchwałami Senatu z 18 grudnia 1991 r. i 25 marca br ustalono terminy egzaminów wstępnych:

- 15-17 czerwca br (nabór do wysokości 40 proc. limitu),
- 1-3 lipca br
- 14-16 września 1992 r. (w przypadku nie wypełnienia limitu w poprzednich terminach).

Z uwagi na trudności finansowe zrezygnowano z wyjazdów do szkół średnich w celu informacji o kierunkach studiów, wymogach egzaminacyjnych i warunkach studiowania. W zamian – w nakładzie 500 egz. – ukazał się informator oraz plakat, który został wysłany do ok. 70 szkół średnich. Zorganizowano 2 kursy przygotowania w zakresie matematyki i fizyki – jeden w systemie zaocznym (sobotnio-niedzielne zjazdy po 60 godz. na każdy przedmiot) i drugi – stacjonarny (1-13 czerwca br) po 42 godziny z każdego przedmiotu. Z tytułu organizacji tych kursów uczelnia uzyskała netto 22 mln zł. Największa liczba kandydatów zgłosiła się na kierunek „Organizacja i Zarządzanie”.

Ministerstwo przygotowało nowy wzór dyplomów. Inauguracja nowego roku akademickiego została ustalona na 1 października br.

4. Prorektor d/s Nauki prof. St. Misztal poinformował o konieczności złożenia wniosków o dofinansowanie:

- badań własnych – do 20 czerwca br,
- działalności ogólnotechnicznej, w tym wnioski na oprogramowanie..

Prorektor poinformował również o ustaleniach ze spot-

kania prorektorów w KBN, które odbyło się 26 maja br. Zachęcano m.in. do aktywnego udziału w sporządzaniu wniosków o przyznanie środków finansowych pochodzących z różnych fundacji zachodnich.

Wydziały otrzymały stosowne informacje, a dla przedstawicieli wydziałów jest w dniu dzisiejszym organizowane specjalne zebranie informacyjne. Jest to pierwsza edycja środków z fundacji zachodnich, stąd też duża szansa dla zgłaszających poważną problematykę badawczą.

5. Dyrektor Administracyjny przedstawił wyciąg z rejestru rozmów telefonicznych. Z chwilą uruchomienia centrali telefonicznej rejestrującej rozmowy i ich koszt – wydatki na ten cel zdecydowanie zmalały – do ok. 30% wydatków z m-ca grudnia i stycznia.

6. Rektor poinformował, że 29 maja br. podpisał w Uniwersytecie Technicznym w Dreźnie umowę o współpracę z dyrektorem Europejskiego Instytutu Studiów Podyplomowych. Szersza informacja została zamieszczona w odrębnym komunikacie.

DIARUSZ PRAWNICZY

- Pomoc finansowa na leczenie
- Rodzaje dyplomów oraz tytuły zawodowe
- Wysokość opłaty wnoszonej przez osoby ubiegające się o przyjęcie na studia.

DZIENNIK USTAW

- ♦ W nr 34 z dnia 17 kwietnia 1992r. zostało opublikowane rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie rządowego programu pomocy finansowej w związku ze wzrostem wydatków na leczenie. Rozporządzenie określa warunki i tryb przyznawania tej pomocy. Zasiłek na leki przysługuje osobom i rodzinom, których dochód na osobę w rodzinie w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku nie przekracza 150% najniższej emerytury brutto /849.100 zł/ a wydatki na leki i artykuły sanitarne przekroczyłyby wysokość 5% dochodu brutto rodziny. Pomoc finansowa udzielana jest przez gminy.

MONITOR POLSKI

- ♦ W nr 12 z dnia 30 kwietnia 1992r. Minister Edukacji Narodowej określa rodzaje dyplomów i tytułów zawodowych oraz wzór dyplomu wydawanego przez Uczelnię.
- Dwa spośród nich są tytułami nowymi.
- Magister edukacji nadawany jest absolwentom magisterskich wyższych studiów nauczycielskich i licencjat nadawany absolwentom wyższych zawodowych studiów humanistycznych i matematyczno-przyrodniczych, społecznych, ekonomicznych, turystyki rekreacji rehabilitacji ruchowej oraz medycznych (z wyjątkiem lekarskich i stomatologicznych).
- ♦ W nr 13 z dnia 16 maja 1992r. Minister Edukacji Narodowej ustalił maksymalną wysokość opłaty wnoszonej przez osobę ubiegającą się

o przyjęcie na studia wyższe w roku akademickim 1992/93. Opłata ta wynosi 150.000,- zł.

KOMUNIKAT MINISTRA

MEN powiadomiło, że w związku z wniesieniem do laski marszałkowskiej projektów ustaw o orderach i odznaczeniach wstrzymało przyjmowanie wniosków o nadawanie odznaczeń państwowych.

EUROPEJSKIE STUDIA PODYPLOMOWE W NASZEJ UCZELNI

29 maja br. J.M. Rektor, prof.dr hab. Marian Miłek podpisał w Technicznym Uniwersytecie w Dreźnie umowę o współpracy z Dyrektorem EIPOS – Europejskim Instytutem Studiów Podyplomowych. Umowa dotyczy dokształcania podyplomowego – od jednolitej seminariów do pełnych 2-letnich studiów podyplomowych, kończących się uzyskaniem tzw. dyplomu europejskiego. W Wyższej Szkole Inżynierskiej w Zielonej Górze zostanie utworzona z dniem 1 września 1992r. filia EIPOS pod nazwą:

- * Europisches Institut für Postgraduale Bildung
- * Aussenstelle an der Ingenieur-Hochschule Zielona Góra.

Filia będzie działała na wzór już działających filii przy uniwersytetach w Budapeszcie, Pradze, Celowcu (Klagenfurt) i Lublanie.

Studia uzupełniające przeznaczone są przede wszystkim dla doktorantów i osób przygotowujących się do drugiego zawodu. Zajęcia odbywać się będą naprzemiennie w w/w ośrodkach systemem bloków problemowych w językach: angielskim, niemieckim lub ojczystym danego kraju.

Gotowość prowadzenia zajęć z różnych, nowoczesnych dziedzin budownictwa zgłosili już prof. prof. J. Czachorowski i St. Misztal oraz dr A. Chrzypowski; z dziedziny ochrony środowiska prof. E. Kempa.

Na moderatora filii EIPOS przy WSI w Zielonej Górze obydwie strony zgodnie zaproponowały prof.dr hab. Edwarda Kempę i to nie tyle z uwagi na jego inicjującą rolę w powołaniu filii, lecz dlatego, że problematyka środowiska zajmuje w programach EIPOS bardzo poczesne miejsce.

KOMUNIKAT KBN

Komitet Badań Naukowych ustalił zasady ustalania kosztów pośrednich w szkołach Wyższych. Zasady te ustalają maksymalne wielkości narzutów:

- * do 15% w badaniach własnych,
- * do 30% w działalności statutowej.

Jednocześnie Komitet przypomina, że środki finansowe otrzymywane z KBN na działalność statutową i prace własne nie mogą być przeznaczone na koszty utrzymania uczelni. Ograniczenia te wynikają z obowiązujących przepisów (art. 3 pkt 4 ustawy o utworzeniu KBN – Dz.U. z 1991r. Nr 8, poz.28).

Ponadto Komitet Badań Naukowych zwraca uwagę, że od 1992r. została wprowadzona kategoryzacja jednostek naukowych, w tym również jednostek organizacyjnych Uczelni.

Z okazji

nadchodzących wakacji
życzą udanego wypoczynku oraz miłych

Biblioteka UZ
nr inw.: Cz - 16683

CIII C-3091/III/1992